

(สำเนา)
เลขรับ ๓๔/๒๕๖๔ วันที่ ๒๔ ก.พ. ๒๕๖๔
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเสนอญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาวิกฤติ
ปัญหาอุดมศึกษาและปัญหาธรรมาภิบาลในสถาบันอุดมศึกษา

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

เนื่องด้วยปัจจุบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของประเทศไทยกำลังประสบปัญหาหลายด้าน จากสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงทางสภาพเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งส่งผลต่อโครงสร้างทั้งหมดในระบบการศึกษา ระดับอุดมศึกษา ตั้งแต่ปัญหาการลดจำนวนลงของผู้เรียนซึ่งมาจากการลดลงของอัตราการเกิดของประชากร โดยในการสำรวจในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมาพบว่ามีอัตราเด็กเกิดใหม่ จำนวน ๑.๑ ล้านคนต่อปีแต่ปัจจุบัน ลดลงเหลือ ๗ แสนคนต่อปี และปัญหาบัณฑิตว่างงานที่กำลังเป็นปัญหาใหญ่และกำลังมีอัตราที่สูงขึ้นทุกปี โดยผลการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติได้มีรายงานออกมาว่า ในช่วง ๒ ปี ที่ผ่านมา มีอัตราของการว่างงานสูงถึง ๔.๙๑ แสนคน พบว่าเป็นผู้ว่างงานที่สำเร็จการศึกษาในระดับอุดมศึกษาสูงถึง ๑.๗๗ แสนคน ซึ่งเป็นจำนวนมากที่สุดเมื่อเทียบกับการศึกษาในระดับอื่น ๆ ปัญหาเรื่องคุณภาพของบัณฑิตที่จบออกมาส่วนหนึ่งไม่สอดคล้องกับความต้องการของการจ้างงานในตลาดแรงงานและไม่มีคุณภาพ ส่วนใหญ่มีปัญหาเรื่องความรู้ ทักษะ สมรรถนะ และคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ สืบเนื่องจากคุณภาพของสถาบันการศึกษา โดยสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่ปรับตัวไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะในเรื่องการสร้างและพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการเรียนการสอนและการวิจัย มีการเปิดหลักสูตรตามความพอใจ เน้นการรับนักศึกษาจำนวนมากโดยไม่คำนึงถึงคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ขาดการวางแผนพัฒนาสถาบันในระยะยาว ซึ่งสิ่งเหล่านี้มาจากการไม่มีวิสัยทัศน์และการไม่มีธรรมาภิบาล ในการบริหารงานของผู้บริหาร กล่าวคือผู้บริหารส่วนหนึ่งขาดคุณสมบัติที่เหมาะสมซึ่งมาจากปัญหาการสรรหาผู้บริหารสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นอธิการบดี คณบดี และตำแหน่งอื่น ๆ รวมทั้งคณะกรรมการบริหารสถาบัน หรือสภาสถาบันอุดมศึกษาทั้งในภาครัฐและเอกชน โดยมีกรณีของการแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนหรือบุคคลที่ไม่เป็นไปตามกฎหมายจนมีการฟ้องร้องเกิดขึ้นหลายคดี เช่น การแต่งตั้งบุคคลหรือข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาที่มีอายุเกิน ๖๐ ให้ดำรงตำแหน่งในฝ่ายบริหาร ทั้ง ๆ ที่ตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๑ ระบุว่า ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาที่อายุ ๖๐ ปีบริบูรณ์ ที่มีตำแหน่งทางวิชาการรองศาสตราจารย์ และมีคุณวุฒิปริญญาเอก หากเป็นความต้องการของมหาวิทยาลัยสามารถต่ออายุราชการต่อไปได้ถึงอายุ ๖๕ ปี แต่ห้ามไม่ให้ดำรงตำแหน่งผู้บริหาร

(โปรดพลิก)

ปัญหาที่ต้องเร่งศึกษาและแก้ไขอย่างเป็นรูปธรรมอีกหนึ่งประเด็นคือ แนวทางในการปฏิบัติในเรื่องของความมั่นคงและความก้าวหน้าในสายอาชีพของบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษา กล่าวคือ ในปัจจุบันในสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นส่วนราชการจะมีบุคลากรที่เป็นพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาเป็นบุคลากรหลัก แต่ในการบริหารงานบุคคลกลับไม่มีกฎหมายที่ชัดเจน มีเพียงการนำมาตรา ๖๕/๑ และมาตรา ๖๕/๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาใช้ซึ่งเป็นบทบัญญัติให้อำนาจสภาสถาบันอุดมศึกษาจะออกข้อบังคับอย่างไรก็ได้ จึงทำให้พบว่าหากผู้บริหารและสภาสถาบันอุดมศึกษาบริหารงานโดยขาดหลักธรรมาภิบาลและมีการออกข้อบังคับที่ขาดความเป็นธรรม จะทำให้เกิดผลเสียในการบริหารงานบุคคลสำหรับพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา กลายเป็นระบบหลายมาตรฐาน เหลื่อมล้ำ เช่น การทดลองงาน ระบบการจ้าง สัญญาจ้าง การบรรจุ การแต่งตั้ง และการออกจากงาน ซึ่งโดยภาพรวมแล้วไม่ก่อให้เกิดความมั่นคงในอาชีพและอาจนำไปสู่การสร้างความแตกแยกระหว่างพนักงานกับข้าราชการพลเรือนที่ทำงานร่วมกันในสถาบันอุดมศึกษาหรือระหว่างพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาด้วยกัน รวมทั้งก่อให้เกิดการขาดขวัญและกำลังใจในการทำงาน นอกจากนี้ยังมีปัญหาเรื่องการจัดสรรค่าจ้างพนักงานมหาวิทยาลัย ซึ่งกระทรวงการคลัง โดยสำนักงบประมาณได้จัดสรรค่าจ้างพนักงานมหาวิทยาลัยหมวดเงินอุดหนุนทั่วไป เพื่อเป็นค่าจ้างพนักงานมหาวิทยาลัยของรัฐ สำหรับสายวิชาการระดับปริญญาเอก ให้จ่ายค่าจ้างพนักงาน ๓๕,๗๐๐ บาทต่อเดือน และระดับปริญญาโท ให้จ่ายค่าจ้างพนักงาน ๒๙,๗๕๐ บาท สำหรับสายสนับสนุนวิชาการระดับปริญญาเอก ให้จ่ายค่าจ้างพนักงาน ๓๑,๕๐๐ บาท ระดับปริญญาโท ให้จ่ายค่าจ้างพนักงาน ๒๖,๒๕๐ บาท และระดับปริญญาตรี ให้จ่ายค่าจ้างพนักงาน ๒๒,๕๐๐ บาท แต่ตลอดเกือบสองทศวรรษที่ผ่านมา การจ่ายค่าจ้างพนักงานมหาวิทยาลัยของรัฐไม่เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งเป็นเจตนารมณ์แรกเริ่มในการมีพนักงานมหาวิทยาลัย ที่ผ่านมาจึงมีการฟ้องร้องจากพนักงานมหาวิทยาลัยเรื่องการจ่ายค่าจ้างไม่เป็นไปตามมติ ครม. พ.ศ. ๒๕๔๒ จำนวนหลายคดีเกิดขึ้นในหลายมหาวิทยาลัย และมีแนวโน้มจะเพิ่มมากขึ้นเป็นทวีคูณ

นอกจากนี้ยังมีประเด็นเรื่องการเยียวยาร้อยละ ๘ ให้แก่ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา อันเนื่องมาจากรัฐบาลได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติเงินเดือนครู เงินวิทยฐานะ และเงินประจำตำแหน่งข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำในระบบฐานเงินเดือนและเงินประจำ ตำแหน่งระหว่างข้าราชการครูฯ กับข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาต่างกัน ต่อมารัฐบาลประกาศขึ้นเงินเดือนให้แก่ข้าราชการทั่วประเทศอีกร้อยละ ๕ จึงทำให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ปรับเพิ่มถึงร้อยละ ๑๓ ในการประกาศขึ้นเงินเดือนดังกล่าวเกิดผลทำให้ฐานเงินเดือนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเพิ่มขึ้นจากเดิมและมากกว่าข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาไป ร้อยละ ๘ แม้ในเวลาต่อมาสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้แก้ไขกฎหมายระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา มีผลทำให้เกิดพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๒ แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๘/๑ ในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็น เพื่อเป็นการเยียวยาให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาได้รับเงินเดือนหรือเงินประจำตำแหน่งที่เหมาะสมและเป็นธรรม ก.พ.อ. อาจกำหนดให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาได้รับการเยียวยาโดยให้ได้รับเงินเดือนหรือเงินประจำตำแหน่งตามที่เห็นสมควรเป็นกรณี ๆ ไปก็ได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะรัฐมนตรีกำหนด แต่ ณ ปัจจุบันก็ยังไม่มีความคืบหน้า และในประเด็นทบทวนการอนุมัติจัดสรรงบประมาณเพื่อการจ้างบุคคลทดแทนอัตราข้าราชการโดยเหตุผลว่า จากการที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติในหลักการให้มหาวิทยาลัยของรัฐจ้างลูกจ้างแทนการบรรจุข้าราชการโดยให้พิจารณาจ้างผู้ว่างงานที่มีประสบการณ์ มีความรู้ความสามารถในทางปฏิบัติน่าจะจะเป็นไปได้ยาก เนื่องจากอัตราจ้างในอัตราข้าราชการไม่จูงใจให้มาสมัคร ประกอบกับ

เป็นการจ้างชั่วคราวและไม่เปิดโอกาสให้สามารถเบิกค่าสวัสดิการและประโยชน์เกื้อกูลเช่นข้าราชการ ซึ่งประเด็นทั้งหมดที่กล่าวมานี้ถือเป็นปัญหาที่มีความสำคัญและมีผลกระทบต่อระบบการศึกษา ในระดับอุดมศึกษาและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคต จึงควรมีการร่วมกันพิจารณา ศึกษาอย่างเร่งด่วนเพื่อหาแนวทางในการแก้ไขและพัฒนาการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของประเทศ

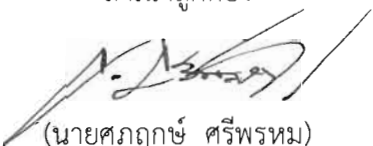
ดังนั้น จึงขอเสนอญัตติต่อดังกล่าวมาเพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาตั้งคณะกรรมการธิการ วิสามัญพิจารณาศึกษาในเรื่อง ตั้งกรรมการวิสามัญศึกษาวิกฤติปัญหาอุดมศึกษาและปัญหาธรรมาภิบาล ในสถาบันอุดมศึกษาตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๔๙ และข้อ ๕๐ ส่วนเหตุผล และรายละเอียดจะได้ชี้แจงในที่ประชุมสภาฯ ต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง
(ลงชื่อ) สุรวาท ทองบุ ผู้เสนอ
(รองศาสตราจารย์สุรวาท ทองบุ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

ผู้รับรอง (ญัตติต่อด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาวิกฤติปัญหา อุดมศึกษาและปัญหาธรรมาภิบาลในสถาบันอุดมศึกษา)

๑. พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ	๒. นายณัฐพล สีบศักดิ์วงศ์
๓. นายจรัส คุ่มไข่น้ำ	๔. นายทวีศักดิ์ ทักษิณ
๕. นายทองแดง เบ็ญจะปัก	๖. นายปริญญา ช่วยเกตุ ศิริรัตน์
๗. นายปรกรณ์วุฒิ อุดมพิพัฒน์สกุล	๘. นายณัฐพงษ์ เรืองปัญญาวุฒิ
๙. นายองค์การ ชัยบุตร	๑๐. นายเกษมสันต์ มีทิพย์
๑๑. นายวรภพ วิริยะโรจน์	๑๒. นายสมชาย ฝั่งชลจิตร
๑๓. นายคำพอง เทพาคำ	๑๔. นายเอกภพ เพียรพิเศษ
๑๕. นายมานพ ศิริภูวดล	๑๖. นายวุฒินันท์ บุญชู
๑๗. นายปดิพัทธ์ สันติภาดา	๑๘. นายสุรเชษฐ์ ประวีณวงศ์วุฒิ
๑๙. นายอภิชาติ ศิริสุนทร	๒๐. นายกัญจน์พงศ์ จงสุทธนามณี

สำเนาถูกต้อง

(นายสุกฤษฎ์ ศรีพรหม)
นิติกรชำนาญการพิเศษ
กลุ่มงานระเบียบวาระ สำนักงานการประชุม

ยุพาภรณ์ พิมพ์
วิกรม ทาน
๒๕๖๒ ตรวจ